

Paragræffer i Forordningen 3die December 1819, vil det gaae op for Enhver, der kender Forholdene, at Forslaget gaaer ud paa at indføre en aldeles ubegrænset Udstykningsret. Vistnok kan man sige, at det ikke er mere end en Conseqvens af Friheden; men saa svarer jeg: Vil man Friheden i den ene Retning, bør man ogsaa ville den i den anden, navnlig med Hensyn til Jords Sammenlægning, og det har glædet mig at høre af den høitærede Ministers Udtalelser, at han har opfattet Forslaget paa samme Maade som jeg. Jeg troer overhovedet, at denne Sag baade er af en saadan Betydning, og saa vanskelig at faae ordnet i alle dens enkelte Grene, at det neppe vil være muligt for en Forslagsstiller her i Thinget at fremkomme med et tilfredsstillende Forslag, eller for Thinget, medmindre Forslaget kommer fra Regjeringen, at votere en tilfredsstillende Lov. Nu har vistnok den høitærede Minister lovet at give det Udvalg, der mulig maatte blive nedsat i Sagen, de fornødne Oplysninger; men det Grundlag, hvorpaa der bygges, bør dog være lagt paa en saadan Maade, at Resultatet kan blive tilfredsstillende, og da jeg savner et saadant Grundlag i det foreliggende Forslag, mener jeg, at det var det Usikkeligste, at Regjeringen tog Sagen i sin Haand og fremkom med et Forslag til dens fuldstændige og heldige Ordning. — Med Hensyn til det foreliggende Forslags Bestemmelser i § 1 vil jeg tillade mig at bemærke, at der vist ikke kan være Noget imod at udstykke en Eiendom saaledes, at der bliver en Hovedparcel tilbage paa 2 Tønder Hartkorn; thi derved har man dog en vis Sikkerhed for, at der bliver underlagt Hovedparcellen et saadant Jordtilliggende, som maa antages at kunne ernære en Familie, og hvorpaa der kan svares de Byrder og Pligter, der paalægges. Hvad derimod det andet Alternativ angaaer, da har den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valg-

freds (Fjeddersen) allerede gjort opmærksom paa, at dette, der gaaer ud paa at ansætte det Areal, der skulde blive tilbage som Hovedparcel, i alle Tilfælde til 40 Tdr. Land, er vagt, usikkert og vilkaarligt. Den nævnte Rigsdagsmand havde vel nogen Tvivl med Hensyn til dette Alternativ; men jeg er i denne Henseende aldeles paa det Rene med, at det i Praxis vil vise sig, at det vil være en høist uheldig Bestemmelse. Betydningen skal ligge i, at det er opdyrket Ager eller Eng, der behøves altsaa ikke engang at ligge Eng til de 40 Tdr. Land; thi der staaer: „Opdyrket Ager eller Eng“ ikke: „opdyrket Ager og Eng.“ — Hvad er nu opdyrket Jord? Det er Jord, der har været under Ploven; anden Betydning troer jeg ikke, man kan lægge deri. Det vil nu være meget let paa mange jydste Eiendomme i Hede-Egnen, navnlig i det vestlige Sylland, at holde 40 Tønder Land opdyrket Hedejord tilbage fra Eiendommen som Hovedparcel; det vil kun være eet à to Mars Arbejde for en Mand, der ønsker at speculere og sælge sin Jord, og i det Hele gjøre den frugtbringende paa den bedst mulige Maade. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgfreds (Fjeddersen) nævnte, at han kendte en Gaard paa 300 Tønder Land, der kun havde tre Tønder Hartkorn; jeg kan nævne en Gaard, der ligger mellem Horsens og Ringkjøbing, nemlig „Lille Høllund“, der snarere har henimod 3000 Tønder Land til omtrent det samme Hartkorn.

Rettelser i S. A. Hansens Foredrag:

Nr. 289, Sp. 4587, Lin. 5 f. o.: „nogen“ læs: „ingen“